

ویژه‌نامه

هفتمین جشنواره تئاتر منطقه ای افراد دارای معلولیت آفتاب

شهرکرد آذر ماه ۱۴۰۳

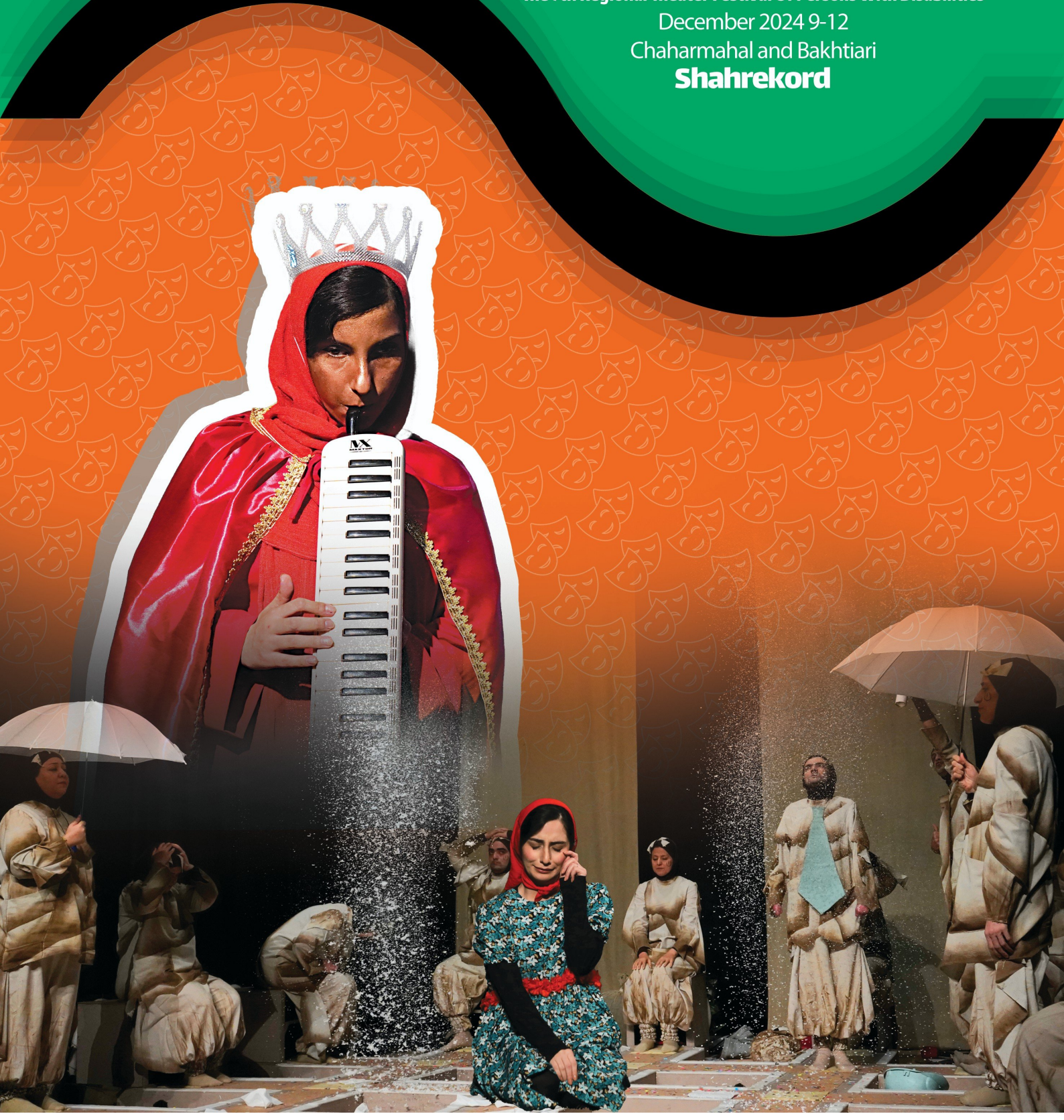
آفتاب

The 7th Regional Theater Festival Of Persons With Disabilities

December 2024 9-12

Chaharmahal and Bakhtiari

Shahrekord

صاحب امتیاز: اداره کل بهزیستی استان چهارمحال و بختیاری
 مدیر مسئول: دکتر مهشید سلیمانی
 دبیر جشنواره: فرزانه یزدانی
 دبیر اجرایی جشنواره: سید اکبر دانیالی لردگانی
 سردبیر: امین بسیم
 دبیر تحریریه: آمنه طاهرزاده
 تحریریه: لیلا قربانی، مرضیه طاهرزاده
 گرافیسٹ: سمیه حیدری
 عکس: زهرا بهرامی، فاطمه جهانبخشی

ویژہ نامہ

ہفتمین جشنوارہ منطقہ ای تئاتر افراد دارای معلولیت

ہفتمین جشنوارہ تئاتر منطقہ ای افراد دارای معلولیت آفتاب

فاطمہ فخری رئیس کارگروہ هنر دفتر توانبخشی بهزیستی کشور

جشنوارہ تئاتر آفتاب نگاہے زیبایے شناسانہ و آگاہے بخش دارد

هنر به گونہای بی واسطہ زندگی را اعتلا و غنا می بخشد و در میان هنرها، تئاتر علاوه بر جنبہهای زیبایی شناختی آن چشم اندازی نو و تاثیر گذار برای توانمندسازی و ارتقاء خودباوری افراد دارای معلولیت فراهم می کند. قرار گرفتن در پروسه سازوکار تولید و خلق تئاتر حتی بیش از آن که مخاطب آن را تحت تاثیر قرار دهد، هنرمندان آثار نمایشی را متاثر می سازد. جشنوارہ تئاتر افراد دارای معلولیت با چنین نگاہی همواره خواسته تا بستر رشد و اعتلا روح و ذهن هنرمندان شرکت کننده و مخاطبان آثار آن ها قرار بگیرد؛ بسیاری از فعالیت های زندگی آن ها را نیز تحت تاثیر قرار دهد و باعث رشد ظرفیت های شناختی و اجتماعی آن ها باشد. تئاتر بستر مناسبی برای تلفیق نقش های فردی در اجتماع است و می تواند با زمینہهای تعاملی که به واسطه آفرینش گری هنری به وجود می آورد، مشارکت حداکثری افراد دارای معلولیت را در یک رویداد جمعی با خود به همراه داشته باشد و در کنار آن تمرینی برای کمک به تغییرات اجتماعی باشد جشنوارہ تئاتر به عنوان یک رویداد جمعی قبل و بعد از برگزاری اش این بستر اجتماعی را گسترش می دهد و با نمایش توانمندی ها و استعداد های این هنرمندان می تواند به عنوان ابزاری در جهت تغییر نگرش سنتی جامعه به موضوع معلولیت تاثیر گذار باشد و تغییر ایجاد کند. جشنوارہ تئاتر افراد دارای معلولیت نگاہی زیبایی شناسانہ و آگاہی بخش دارد و ضمن ایجاد حس ارزشمندی و تعلق هنرمندان به جامعه نگاہ اجتماعی را هم متوجه خلاقیت، استعداد و توانمندی های این هنرمندان می کند.

ویژہ نامہ

جشنواره آفتاب با تلفیق هنر درمانی و جامعه‌شناسی، یک الگوی موفق در زمینه یکپارچگی و توانمندسازی اجتماعی و فرهنگی

سید اکبر دانیالی دبیر اجرایی هفتمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر آفتاب

با سلام و احترام از سرزمین پاک، سرسبز و بلند چهارمحال و بختیاری به جامعه تئاتری کشور، به ویژه هنرمندان محترم استان‌های میهمان. مفتخریم که بار دیگر استان چهارمحال و بختیاری، به عنوان میزبان هفتمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «آفتاب» انتخاب شده است. امیدواریم با بهره‌گیری از تجربیات ارزشمند دوره‌های گذشته و با هدف ارتقای سطح کیفی جشنواره، بتوانیم از عهده این مسئولیت مهم برآییم و میزبان شایسته‌ای برای هنرمندان باشیم.

امروزه جشنواره منطقه‌ای تئاتر معلولین آفتاب، با رویکردی انسان‌گرایانه و مبتنی بر فلسفه هنر درمانی، به یک حرکت فرهنگی همگانی بدل شده است. واگذاری مسئولیت اجرایی این رویداد به بخش تئاتر استان و مشارکت گسترده هنرمندان، نشان‌دهنده تعهد عمیق جامعه هنری به توانمندسازی اجتماعی افراد دارای معلولیت است. امید است با تداوم چنین رویدادهایی، شاهد رشد و شکوفایی روزافزون هنر و فرهنگ در جامعه باشیم.

جشنواره آفتاب، با روی آوردن به هنر تئاتر، فرصتی بی‌نظیر برای شکوفایی استعدادها و افراد دارای معلولیت فراهم کرده است. این رویداد نه تنها به هنرمندان معلول کمک کرده تا توانایی‌های خود را نشان دهند، بلکه باعث شده تا اقشار جامعه به هم نزدیک‌تر شده و همدل‌تر شوند. می‌توان گفت که جشنواره آفتاب با تلفیق هنر درمانی و جامعه‌شناسی، یک الگوی موفق در زمینه یکپارچگی و توانمندسازی اجتماعی و فرهنگی افراد دارای معلولیت است.

با وجود موفقیت‌های این جشنواره در ایجاد فرصت‌های تعامل و رشد، کمبود زیرساخت‌های مناسب در استانی مانند چهارمحال و بختیاری، به عنوان یک چالش اساسی در تولید و اجرای آثار نمایشی هنرمندان دارای معلولیت عمل می‌کند. این چالش که ریشه در مسائل فنی و ساختاری فضاها و نمایشی استان دارد، به ویژه در رویدادهای مهمی همچون جشنواره‌های تئاتر، به صورت یک تناقض ساختاری نمود پیدا می‌کند.

بررسی وضعیت موجود در استان نشان می‌دهد که فرسودگی سالن‌های نمایشی، بر کیفیت تولید و ارائه آثار نمایشی تأثیر گذاشته است. این وضعیت که ریشه در عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی استان دارد، نیازمند توجه ویژه مسئولان و برنامه‌ریزان فرهنگی استان و کشور است. در راستای رفع این مشکل، اتخاذ رویکردی جامع و بلندمدت با در نظر گرفتن تمامی ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و فنی مسئله ضروری می‌نماید.

جشنواره‌ها فرصت‌های ارزشمندی برای رشد و شکوفایی هنرهای نمایشی فراهم می‌کنند و پتانسیل آن را دارند که به پدیده‌ای پایدار تبدیل شوند.

جشنواره تئاتر معلولین با وجود تمامی چالش‌های موجود در زمینه هنر تئاتر در کشور و در استان، به عنوان یک الگوی موفق برای سایر رویدادهای فرهنگی نشان داده است که با اتخاذ رویکردی مبتکرانه و تعاملی می‌توان گام‌های موثری در جهت رفع چالش‌های موجود در یک بازه زمانی کوتاه برداشت. این رویداد هنری با بهره‌مندی از بودجه مستقل و دستورالعمل‌های مشخص سازمان بهزیستی و همچنین همکاری موثر با نهادهای فرهنگی مرتبط، به عنوان یک پلتفرم تخصصی در حوزه هنرهای نمایشی افراد دارای معلولیت شناخته شده است که ضمن فراهم‌سازی زیرساخت‌های موقت مناسب برای اجراهای نمایشی، نقش بسزایی در شناسایی، پرورش و حمایت از استعدادها و هنری این قشر از جامعه ایفا کرده و در نتیجه به ارتقای جایگاه تئاتر معلولین در منظومه هنری کشور کمک شایانی نموده است.

در پایان از همراهی همه عزیزان در برگزاری این رویداد ملی در استان کمال سپاس را دارم.

تئاتر برای جامعه معلولین یک تریه موثر است

مرضیه علیزاده کارگردان نمایش «ننه دلاور»

مرضیه علیزاده متولد ۱۳۷۰ کارشناس کامپیوتر گرایش نرم افزار می باشد. وی فعالیت حرفه ای تئاتر را از سال ۱۳۸۹ در شهر بهار استان همدان آغاز کرده است.

علیزاده از چگونگی تجربیات شخصی خود از معلولیت استدلال می کند که: «اغلب نقش هایی که بازی می کنم، گوشه ای از زندگی خودم و چالش هایی است که در جامعه با آن ها روبرو بودم. این تجربیات شخصی به من کمک می کند تا نقش ها را با عمق بیشتری درک و به مخاطب منتقل کنم. باتوجه به پیش داورهای موجود درباره توانایی های افراد معلول، همواره تلاش کرده ام تا با ارائه اجراهای حرفه ای و کسب جوایز، این باور غلط را تغییر دهم.» او درباره حضور در بخش خیابانی جشنواره می گوید: «تئاتر خیابانی برای من پل ارتباطی با جامعه است. من از طریق این هنر می توانم مستقیماً با مردم ارتباط برقرار کنم و به آن ها نشان دهم که افراد با معلولیت هم بخشی از جامعه هستند و دارای توانایی ها و پتانسیل های فراوانی هستند. من سعی می کنم با استفاده از طنز و زبان ساده، مشکلات شهروندی و محدودیت هایی که این افراد با آن ها مواجه هستند را به جامعه معرفی کنم و آگاهی عمومی را در این زمینه افزایش دهم.»

علیزاده در ارتباط متقابل تئاتر خیابانی با بیان هویت فرد معلول می گوید: «تئاتر برای جامعه معلولین یک تریه موثر و سایکودرام تلقی می شود؛ درواقع، چالش های ایفای نقش در ارتباط مستقیم با مخاطب و گفتگوی رو در رو در مورد داستان های زندگی خودمان با وی، باعث می شود که به جامعه نشان دهیم که چه کسی هستیم. تئاتر خیابانی به ما کمک می کند تا از قید و بند های اجتماعی رها شویم و به صدای خودمان اعتماد کنیم.» علیزاده در پاسخ به برنامه های آموزشی در بخش تئاتر معلولین گفت: «به نظر من، بخش آموزش تئاتر باید در همه جشنواره ها به صورت فعال و مؤثر برگزار شود تا بتوانیم انگیزه گروه های مختلف، به ویژه گروه هایی با توانایی های متفاوت را دوجندان کنیم و فرصت نمایش استعدادها و توانایی های آن ها را فراهم آوریم.»

صحنه، مکاشفه ای از ناخودآگاه جمعی: رهایه احساسات سرکوب شده در تئاتر معلولین

رضا ولی پور دهکردی کارگردان نمایش «بپ هتل بابا»

رضا ولی پور، متولد ۱۳۵۱ با تکیه بر تجربه و بصیرت شخصی، به عرصه کارگردانی تئاتر معلولین قدم نهاده است. وی با رویکردی انسان گراییانه و مبتنی بر پتانسیل های ذاتی بازیگران، به جای تمرکز بر تکنیک های بازیگری، بر ایجاد فضایی امن و اعتمادآمیز برای بیان آزادانه احساسات و تجربیات بازیگران معلول تاکید دارد. ولی پور بر بالفعل نمودن قابلیت های نهفته در زبان بدن و بیان بازیگران معلول باور داشته و می گوید: «این بازیگران، فارغ از هرگونه محدودیت جسمانی، از پیش به ابزاری غنی برای انتقال احساسات و مفاهیم دست یافته بودند. نقش من به عنوان کارگردان، ایجاد فضایی امن و اعتمادآمیز بود تا به طور طبیعی و اصیل، احساسات خود را به نمایش بگذارند.»

این کارگردان با اعتقاد به این که تئاتر فضایی امن و پویا برای بروز خودآگاهی افراد فراهم می کند، بر این باور است که این هنر می تواند بستری مناسب برای رهایه احساسات سرکوب شده معلولین و تقویت حس هویت و عزت نفس در آنان باشد. این دیدگاه، با رویکرد وجودگرایی که بر اهمیت تجربه زیسته فردی و آزادی بیان تاکید دارد، هم راستا است. از منظر روانشناسی تحلیلی نیز، تئاتر به عنوان ابزاری برای بروز و پردازش ناخودآگاه و کشف لایه های پنهان شخصیت، نقش بسزایی ایفا می کند. در این راستا، تئاتر معلولین نه تنها به عنوان یک فعالیت هنری، بلکه به عنوان یک فرایند درمانی و رشد فردی نیز قابل تفسیر است.

با این حال، وی به چالش های موجود در رابطه با جشنواره تئاتر معلولین نیز اشاره کرده است. با این عنوان که: «صرفاً بر تئاتر معلولین هیچ نقدی وارد نیست ولی برخی کارگردانان، با ابزارنگاری بازیگران معلول و فراموش کردن هدف اصلی تئاتر، به این حوزه آسیب می رسانند.»

محدود کردن آثار هنرمندان معلول به موضوعات مرتبط با معلولیت، نوعی نگاه تقلیل گرایانه و دوراز عدالت هنری است

مصطفی محمدی دوست کارگردان نمایش «لابهیگ»

مصطفی محمدی دوست می گوید: «این اثر نمایشی ریشه در خاستگاه غنی فولکلور بختیاری دارد و ایده اولیه آن را مدیون همکاری ارزشمند رضا موری است»

محمدی دوست معتقد است نمایشش با زبانی نمادین و بهره گیری از عناصر دراماتیک، به دنبال پاسخگویی به این پرسش است که آیا انسان خالق سرنوشت خود است یا مهرای است در بازی بزرگتر؟

کارگردان نمایش «لابهیگ» می گوید: در این اثر، مفهوم عروسک به عنوان استعاره ای از نیروهای بیرونی و قدرتمندی است که ممکن است بر سرنوشت انسان تأثیرگذار باشند. از این رو، نمایش به نقد ساختارهای اجتماعی و قدرتهای حاکم بر زندگی انسان نیز می پردازد.

روایت دراماتیک نمایش در اثر محمدی دوست، مسیر تحول و رشد فردی را به تصویر کشیده و مخاطب را به این باور می رساند که تغییر و پیشرفت، نتیجه مستقیم کنشگری و اقدام خود فرد است و نه عوامل بیرونی. محمدی دوست که از بدو پیدایش جشنواره تئاتر معلولین در آن حضور داشته و شاهد تحولات آن بوده است، این رویداد هنری را بستری برای گفتگو و تعامل میان هنرمندان و جامعه می داند که به مرور زمان به پدیدهای اثرگذار در حوزه هنرهای نمایشی بدل شده است ولی یکی از چالش های مهم آن را تلاش برخی برای به حاشیه راندن تئاتر معلولین و ایجاد تفکیک میان این رویداد و سایر جریان های تئاتری می داند.

مصطفی محمدی دوست که سابقه طولانی در این رویداد دارد به این نتیجه رسیده که ریشه های فلسفی و عملی تئاتر معلولین با دراماترایی تفاوت های بنیادینی دارد. لذا ضروری است که این دو حوزه از یکدیگر تفکیک شوند تا از انحراف ماهیت اصیل تئاتر معلولین به سمت دراماترایی جلوگیری شود.

به گفته وی «تئاتر، فارغ از هر گونه محدودیت جسمانی، فضایی برای بیان و تجربه هنری است. حضور هنرمندان دارای معلولیت در کنار هم تاپیان غیرمعلول خود، نه تنها پر غنای اجرا می افزاید، بلکه گواهی بر توانمندی های بالقوه تمامی انسان ها در خلق هنر است. محدود کردن آثار هنرمندان معلول به موضوعات مرتبط با معلولیت، نوعی نگاه تقلیل گرایانه و دور از عدالت هنری محسوب می شود.»

نگاه به تئاتر معلولین به عنوان یک جریان هنری مستقل و جدی ضروری است

حمید رضا صالحی کارگردان نمایش «مرد مقابل»

حمیدرضا صالحی معتقد است: کارگردان یک اثر نمایشی با بازیگران دارای معلولیت، باید با حساسیت و آگاهی بالایی به فرایند کارگردانی بپردازد. هدف اصلی کارگردان، خلق یک تجربه تئاتری غنی و یکپارچه است که در آن، بازیگر معلول نیز همچون هر بازیگر دیگری، به عنوان یک فرد هنرمند و خلاق دیده شود و نه یک فرد توانخواه. زیرا معلولیت صرفاً یک ویژگی فردی است و نباید به عنوان مبنای تعریف هویت هنری بازیگر تلقی شود. صالحی در پاسخ به پرسش پیرامون بکارگیری تکنیک حافظه عاطفی در اجرا، به رویکردی خاص اشاره دارد که مبتنی بر تمرینات تخصصی و تجارب شخصی اوست. این روش که نیازمند آموزش و تمرین مداوم است، براساس اصول سایکودرام و تئاتر درمانی استوار می باشد. وی با بهره گیری از تکنیک هایی همچون موسیقی درمانی، محرک های عاطفی و دیالوگ های هدایت شده، تلاش می کند تا بازیگران را به اعماق احساساتشان رهنمون سازد و اجرایی عمیق و باورپذیر را از آنان دریافت نماید.

این کارگردان تئاتر افزود: تجربه کار با بازیگران دارای معلولیت، به من نشان داده است که بسیاری از افراد در بروز احساسات خود با چالش مواجه اند. با طراحی تمرینات صحنه ای خاص، تلاش می کنم تا این افراد نیز بتوانند به طور کامل احساسات خود را افشاء کنند. همه این تکنیک ها، بانوجه به ویژگی های فردی هر بازیگر به کار گرفته می شوند. هدف اصلی من، ایجاد فضایی حمایتی است تا بازیگران بتوانند به طور آزادانه احساسات خود را کشف کرده و بیان کنند.

این کارگردان تئاتر با نقدهای که به حوزه تئاتر معلولین دارد، اظهار می کند: «ایزار انکاری افراد دارای معلولیت توسط برخی کارگردانان برای تأثیرگذاری بر مخاطب یا کسب امتیاز در جشنواره ها است که نه تنها به ارزش هنری تئاتر معلولین لطمه می زند، بلکه به منزله نقض اصول اخلاقی و انسانی است.»

به نظر می رسد که داوران و بازیبان جشنواره ها به این نکته توجه داشته اند و به آثاری که در آن ها افراد دارای معلولیت به عنوان یک عنصر نمایشی صرف مورد استفاده قرار گرفته اند، این مورد را گوشزد کرده اند. «در واقع، باید بر این نکته تأکید شود که حضور افراد دارای معلولیت در تئاتر، نه یک ایزار، بلکه یک فرصت برای غنی سازی زبان هنری و گسترش مرزهای شناخت ما از انسان است.» در نهایت، صالحی بر این باور است که تئاتر افراد دارای معلولیت همانند دیگر حوزه های تئاتر نیازمند رویکردی حرفه ای و مبتنی بر دانش و مهارت است. بنابراین ضروری است که به این بخش از تئاتر، به عنوان یک جریان هنری مستقل و جدی نگاه شود.

یاسمین پے داودی کارگردان نمایش «چشم زمین روشن»

یکه از مشکلات اساسی این جشنواره، محدودیت زمانه ناشی از اطلاع رسانه دیرهنگام است

یاسمین پے داودی بازیگر، کارگردان و مدرس تئاتر، متولد ۱۳۴۸ در تهران است. وی دارنده کارشناسی ارشد تئاتر و دانشجوی دکتری است.

یاسمین پے داودی در رابطه با مشکلاتش در تولید این نمایش برای جشنواره تئاتر معلولین میگوید: «یکی از مشکلات اساسی این جشنواره، محدودیت زمانی ناشی از اطلاع رسانی دیرهنگام بود. این مسئله، تعادل ظریفی را که میان اهداف هنری و درمانی نمایش برقرار کرده بودیم، بر هم زد. لذا، پیشنهاد می شود که در آینده، اطلاع رسانی جشنواره ها با پیش بینی زمانی مناسب انجام شود تا گروههایی که با افراد توان خواه همکاری می کنند، فرصت کافی برای آماده سازی و اجرای حرفه ای آثار خود داشته باشند».

هدف این کارگردان از تعامل با مددجویان بهزیستی، ارتقای رشد شناختی و جسمانی آنان بوده است. وی در تلاش است تا با بهره گیری از ابزارهای تئاتری، توانایی های شناختی مددجویان را تقویت کرده و از طریق تمرینات بدنی هدفمند، به بهبود عملکرد جسمانی آنان کمک کند.

پے داودی یکی از مهم ترین اهدافش در کار با افراد دارای معلولیت را، راهی مددجویان از انزوا و ایجاد فرصتهایی برای مشارکت فعال در جامعه می داند و معتقد است به این ترتیب، می توان امیدوار بود که مددجویان با تجربه حس مفید بودن و دیده شدن، اعتماد به نفس خود را افزایش داده و به یک خودبنده مثبت دست یابند.

او جدا سازی افراد معلول از افراد عادی را در آموزش و پرورش مفید نمیداند و معتقد است فلسفه آموزشی نیز بر اهمیت تعامل افراد با تفاوت های فردی تاکید دارد. حضور دانش آموزان دارای معلولیت در مدارس عادی، نه تنها به رشد این دانش آموزان کمک می کند، بلکه به سایر دانش آموزان نیز می آموزد که با تفاوت های فردی کنار بیایند و به همنوعان خود احترام بگذارند. به این ترتیب، می توانیم به تحقق جامعه ای عادلانه و برابر دست پیدا کنیم که در آن، تمام افراد، فرصت یکسانی برای مشارکت و رشد داشته باشند».

آمنه طاهرزاده کارشناس ارشد عکاسی از دانشگاه هنر تهران

عکاسی تئاتر معلولین: بدن گفتگوگر در جستجوی معنای وجودی انسان

عکاسی تئاتر، فراتر از ثبت مکانیکی یک رویداد، به مثابه یک کنش آفریننده است که در آن عکاس، با بهره گیری از زبان دیداری و تکنیک های عکاسی، روایتی چندلایه از نمایش خلق می کند. این هنر، درهم تنیدگی ظریفی از تکنیک و درکی ژرف از زبان هنرهای نمایشی است. در عین حال، یکی از چالش های اصلی در عکاسی تئاتر، مواجهه با نورپردازی صحنه ای است که به صورت ثابت و از پیش تعیین شده است. عکاس در چنین شرایطی، به جای کنترل کامل نور، می بایست به عنوان یک خوانشگر دقیق، نورپردازی موجود را تحلیل کرده و از آن به عنوان عنصری ساختار دهنده در قاب خود بهره ببرد. سایه ها، در عکاسی تئاتر به ابزاری قدرتمند برای ایجاد عمق، بافت و تنوع دیداری تبدیل می شوند. عکاس تئاتر، با بهره گیری هوشمندانه از نورها و سایه های صحنه، به روایت دیداری خود لایه هایی از رمز آلودگی، عمق و انحصار سبک می بخشد. در این فرایند، وی با تنظیمات دستی دوربین، بر عناصر دیداری پیش روی خود چیره می شود و با میناشات دقیق، به خلق تصاویری می پردازد که نمتنها واقعیت صحنه را ثبت می کند، بلکه تعبیری شخصی و هنرمندانه از آن ارائه می دهد.

از دیگر دغدغه های اصلی یک عکاس تئاتر، تعیین دقیق ترین لحظه برای ثبت تصویر است. این لحظه طلایی به عوامل متعددی از جمله بافت دیداری صحنه، ریتم دراماتیک اثر و طراحی نور وابسته است. در این راستا، ثبت عکس از یک تئاتر را می توان به سه بازه زمانی تقسیم کرد: پیش از آغاز نمایش، در جریان اجرا و پس از پایان آن. پیش از آغاز نمایش، عکاس فرصت آن را می یابد تا به ثبت جزئیات طراحی صحنه و بافت دیداری بپردازد. این تصاویر علاوه بر مستندسازی، می توانند به عنوان پیش نمایشی از فضای کلی اثر مورد استفاده قرار گیرند. در جریان اجرا، چالش اصلی عکاس، ثبت لحظات اوج و فرود دراماتیک و نیز بیان ظریف بازیگران در زیر نور پرداخت شده صحنه است. در این بازه زمانی حساس، عکاس باید ضمن توجه به جنبه های فنی عکاسی، به زبان دیداری نمایش نیز مسلط باشد تا بتواند عمیق ترین لایه های معنایی اثر را بیرون بکشد. در نهایت، پس از پایان نمایش باید به ثبت لحظات زودکنش و درخور توجه از پشت صحنه بپردازد. این تصاویر، علاوه بر جنبه مستندسازی، می توانند به عنوان بازتابی از خستگی و اوج گیری احساسی بازیگران و گروه اجرا نیز تلقی شوند. در نهایت، عکاسی تئاتر فراتر از یک ثبت صرف، به معنای تفسیر و باز آفرینی زبان دیداری نمایش است. عکاسی تئاتر، همزاد تئاتر و حافظه تاریخی آن است؛ این ژانر هنری، امکانی را برای مخاطب فراهم می کند که در گفتگویی تصویری با عکاس اثر، به تفسیر معنای تئاتر بپردازد.

علاوه بر این توصیفات، عکاسی تئاتر معلولین، ثبت صرف لحظات نیست؛ بلکه مواجهه ای با عمق هویت های متفاوت انسانی است. این هنر با قاب بندی دقیق و ژرف، به عکاس اجازه می دهد تا با ذهنیت یک فیلسوف به جهان درونی شخصیت ها نفوذ کرده و زیبایی های نهفته در تفاوتها را آشکار سازد. این هنر دیداری، با بازنمایی صادقانه ذهن ها و بدن های متفاوت و توانایی های متنوع، در به چالش کشیدن کلیشه های زیبایی شناسی و هویت انسانی کمک می کند. این ژانر از عکاسی، تنوع و توانمندی در قالب یک زیبایی شناسی نوین را به دایره درک نگارین مخاطب از انسانیت و پتانسیل های نهفته در آن گسترش می دهد. زبان جهانی عکس، بینشی عمیق از پیچیدگی های هستی انسان و چالش های اجتماعی روز ارائه می دهند. این بینش به نسل های آینده فرصتی می دهد تا با تجربیات متنوع انسانی این روزگار همذات پنداری کرده و به درک عمیق تری از جهان پیرامون خود دست یابند. عکاسی تئاتر معلولین، ابزاری قدرتمند در عصر معاصر است که به تغییر نگرش های اجتماعی کمک کرده و به سوی ایجاد جامعه ای برابر و فراگیر در حرکت است. این هنر، با نشان دادن زیبایی در تنوع وجودی انسان، به ما یادآور می شود که انسانیت، فراتر از محدودیت های ظاهری، در عمق وجود هر فرد نهفته است.

ویژه نامه

هفتمین جشنواره معلولین تئاتر افراد دارای معلولیت آفتاب

نادیده گرفتن توانایی و استعداد هنری معلولین چالش اساسی در زمینه حمایت از هنر معلولین

سعید صادق کارشناس هنری بهزیستی استان و مسئول دبیرخانه هفتمین جشنواره تئاتر آفتاب

نظیر رمپ، آسانسور و سرویس‌های بهداشتی مناسب‌سازی شده می‌باشد. همچنین جهت ایاب و ذهاب هنرمندان اتوبوس‌های مناسب‌سازی شده و ون‌های حمل ویلچر در نظر گرفته شده است. همچنین، رابط و مترجم ناشنویان نیز در سالن‌های نمایشی و هتل حضور مستمر دارند.

طبیعتاً در هر رویداد مهمی چالش‌هایی وجود دارد و خانم صادقی چالش‌هایی را در این زمینه و در رابطه با همکاری بین بخش دولتی، خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد برای حمایت از هنر معلولین به این شکل مطرح نموده‌اند که: «کمبود نیروی انسانی متخصص و عدم آشنایی با مقوله معلولیت‌ها و نادیده گرفتن توانایی و استعداد هنری معلولین چالش اساسی در زمینه حمایت از هنر معلولین، جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های دستاوردهای معلولین می‌باشد. بسیاری از سازمان‌های دولتی و خصوصی، جشنواره تئاتر را مختص افراد سالم جامعه و اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌دانند. نبود زیرساخت، مناسب‌سازی امکانات و کمبود اعتبارات نیز از دیگر چالش‌های پیش روی حمایت از هنرمندان معلول می‌باشد».

کارشناس امور هنری سازمان بهزیستی در ادامه گفتگو به ضرورت تبلیغات توسط رسانه‌ها و استفاده از ظرفیت آن‌ها طبق ماده ۲۰ قانون جامع حمایت از حقوق معلولین جهت فرهنگ‌سازی و ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی اشاره می‌کند و اذعان دارد: «تبلیغات در تئاتر نیاز به هزینه‌های زیادی دارد. برای تبلیغات از سازمان‌هایی نظیر شهرداری و صدا و سیما کمک گرفتیم تا هزینه‌ها کمتر یا بعضاً رایگان گردد».

صادقی در پاسخ به برنامه‌های عملی و بلندمدت در خصوص ارتقاء توانمندسازی افراد دارای معلولیت و ایجاد تلفیق اجتماعی و کمک به مشارکت اجتماعی افراد توان‌یاب در جامعه، می‌گوید: «اداره بهزیستی اقدام به ایجاد و تجهیز اتاق‌های هنر در مراکز توانبخشی و تشکیل پایگاه‌های هنر درمانی در مناطق روستایی نموده است. تاکنون ۷۰ مرکز توانبخشی به اتاق هنر تجهیز گردیده و مربیان هنری این مراکز طی یک دوره یک ماهه، آموزش‌های مقدماتی و پیشرفته را زیر نظر اساتید کشوری فرا گرفته و به صورت روزانه به معلولین آموزش می‌دهند. در سال گذشته با اعتباری بالغ بر ۱۸ میلیارد ریال، ۱۰ پایگاه هنر درمانی در مناطق روستایی شهرستان‌های لردهگان، فارس، اردل، بروجن و سامان افتتاح گردیده و این پایگاه‌ها به ابزار و وسایل مورد نیاز جهت آموزش هنر به افراد دارای معلولیت در دو گرایش هنرهای تجسمی و نمایشی تجهیز گردیدند. برگزاری سالانه جشنواره‌های تئاتر در مناطق شش‌گانه کشور، گام بلند دیگری جهت ارتقای سطح آگاهی عمومی و تغییر نگرش منفی جامعه نسبت به افراد دارای معلولیت می‌باشد».

کارشناس امور هنری بهزیستی استان اقداماتی را که با توجه به تنوع معلولیت‌ها، برای ایجاد فرصت‌های برابر و دسترسی‌پذیری هنرمندان و مخاطبان معلول در جشنواره انجام شده است، این‌گونه عنوان کرد: «یئجناب و همکارانم تلاش نموده‌ایم تمامی نیازهای افراد دارای معلولیت را در نظر گرفته و با حذف موانع فیزیکی سبب حضور گرم و پرشور این عزیزان در جشنواره تئاتر باشیم. هتل محل اقامت هنرمندان معلول دارای امکانات ویژه

خدمت‌رسانی به افراد دارای معلولیت و مددجویان عزیز، یک از مهم‌ترین رسالت‌های سازمان بهزیستی استان چهارمحال و بختیاری

ابراهیم صالحه مسئول امور اداری بهزیستی چهارمحال و بختیاری

خدمت‌رسانی به افراد دارای معلولیت و مددجویان عزیز، یکی از مهم‌ترین رسالت‌های سازمان بهزیستی استان چهارمحال و بختیاری است. ما همواره تلاش کرده‌ایم تا با فراهم آوردن امکانات و تسهیلات لازم، زمینه مشارکت فعال این عزیزان در جامعه را فراهم نماییم.

با توجه به تجربه‌ی برگزاری پنجمین دوره جشنواره تئاتر معلولین و به عنوان مسئول دفتر مدیرکل، معتقدم این رویداد هنری علاوه بر ایجاد بستری برای بروز استعدادها و خلاقیت‌های هنری افراد دارای معلولیت، می‌تواند نقش مؤثری در افزایش آگاهی عمومی نسبت به توانمندی‌ها و پتانسیل‌های این قشر از جامعه داشته باشد و به تبع آن، جایگاه سازمان بهزیستی را در آذهای عمومی ارتقا بخشد.

در طول برگزاری این جشنواره، تمامی همکاران در سازمان بهزیستی استان با همدلی و تلاش مضاعف، جهت برگزاری هرچه بهتر این رویداد فرهنگی-هنری کوشیدند. با توجه به تعدد سالن‌های نمایش و ضرورت تسهیل در جابه‌جایی هنرمندان، برنامه‌ریزی‌های دقیقی در زمینه حمل و نقل انجام شد. امیدواریم تمامی شرکت‌کنندگان و مهمانان عزیز از حضور در این رویداد هنری لذت برده باشند و ما توانستیم خدماتی شایسته به این عزیزان ارائه دهیم. از تمامی هنرمندان، داوران، حامیان و همکارانی که در برگزاری این جشنواره همکاری نمودند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نماییم.